

LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap

Csák János
*kultúráért és innovációért felelős
miniszter*

Budapest, 2022. június „14.”

Varga Mihály
pénzügyminiszter

Budapest, 2022. június „14.”

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
Alap felett rendelkező megnevezése:	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke
Alapkezelő megnevezése:	Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap 2023. évi költségvetési javaslata

I. A célok meghatározása:

A kormány célja, hogy biztosítsa a kutatásra, fejlesztésre és innovációra (a továbbiakban: KFI) fordítandó források koordinált, célszerű és hatékony, a magyar gazdaság versenyképességét támogató felhasználását. Ennek eszköze - a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFI tv.) révén - az egységes Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap (a továbbiakban: NKFI Alap) működtetése, melyen a Kutatási Alaprész és Innovációs Alaprész mellett 2022. évben létrejött a Nemzeti Laboratóriumok Alaprész.

A Kutatási Alaprészből a társadalmilag hasznos kutatási projektek, a kutatási kiválósági célok, a felsőoktatási intézményi és kutatóintézeti, valamint egyéni kutatói kiválóság programok kerülnek finanszírozására. A felhasználás részben pályázatos keretben valósul meg.

Az Innovációs Alaprészből a vállalati innováció, illetve a piacorientált – részben az akadémiai és vállalati szektor által közösen megvalósított – kutatás-fejlesztési tevékenységek kerülnek támogatásra.

A Nemzeti Laboratóriumok Alaprészből a Nemzeti Laboratóriumok komplex fejlesztése kerül támogatásra.

A Kormány – többször megerősített – legfontosabb célkitűzései a KFI területén a következők:

- a hazai kis- és középvállalkozások megerősítése, versenyképességük fokozása,
- az államilag elismert felsőoktatási intézmények, közfinanszírozású kutatóközpontok/kutatóintézetek, valamint a vállalati szektor közötti együttműködés és tudástranszfer elősegítése és megerősítése,
- felsőoktatási és kutatóintézeti KFI támogatása, különös tekintettel a tudás hasznosítására,
- az alapkutatások támogatása, a KFI tv. 3. § 16. pont szerinti kutatóhelyek kutatási eredményei gyakorlati hasznosításának elősegítése,
- a nemzetközi együttműködésben megvalósuló innováció támogatása, kiválósági alapon, hazánk globális versenyképességének erősítése, az Európai Kutatási Térségbe történő eredményes bekapcsolódás elősegítése.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló források 2023-ban:

19. cím Innovációs járulék

Az NKFI Alap tárgyévi elsődleges forrását a KFI tv. 12. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a gazdasági társaságok által befizetett innovációs járulék képezi, melynek összege 121 400,0 millió forint.

20. cím Egyéb bevételek

Az NKFI Alap tárgyévi forrásaihoz a KFI tv. 12. § (1) bekezdésének f) pontja (egyéb bevételek) alapján a fel nem használt előlegekből, szabálytalanság miatt visszafizetendő támogatásokból származó egyéb bevételek is hozzájárulnak. A 2023. évi tervszám a korábbi években realizálódott befizetési összegek alapján került kialakításra, összesen 1000,0 millió forint összegben az államháztartáson belüli és az államháztartáson kívüli szervezetek visszafizetései alapján.

23. cím Költségvetési támogatás

Az NKFI Alap tárgyévi forrásaihoz a KFI tv. 12. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a központi költségvetésből biztosított központi támogatás is hozzájárul 42 543,6 millió forint összegben.

III. A célok eléréséhez 2023-ban tervezett feladatok, programok:

1. cím Kutatási Alapréisz

A Kutatási Alapréisz rendeltetése a társadalmilag hasznos, eredményes kutatási projektek és programok finanszírozása – részben – pályázatok keretében. Ezen jogcím forrásainak terhére kerülnek támogatásra azok a programok, amelyek a felfedező kutatás (alapkutatás) területén, világszinten elismert kutatói kiválóságot ösztönzik. A bármely tudományterületen indított kutatói kezdeményezésű projektek támogatását egy kiszámítható kutatói életpálya-modell kialakítása mentén kívánjuk megvalósítani. A Kutatási Alapréiszbe beépült Új Nemzeti Kiválóság Program eredményeként a legelső lépésektől kezdve egymásra épülő pályázati konstrukciók keretében kerülnek támogatásra a kutatói pályán elinduló egyetemi és doktori hallgatók, a pályájuk elején járó posztdoktorok és a posztdoktori időszakot követő években önálló kutatást indító tehetséges fiatal kutatók, valamint a már elismert korábbi tudományos eredményekkel rendelkező kutatók, ígéretes projektötletük megvalósítására. A támogatásra érdemes pályázatok kiválasztásának elsődleges szempontjai a projektötlet újdonsága, az emberiség ismeretanyagához való várható hozzájárulása, valamint a kutatás megvalósíthatósága, amelynek egyik garanciája a pályázó korábbi kiváló tudományos teljesítménye. E pályázati konstrukciók biztosítanak lehetőséget a kutatói közösség legszélesebb köre számára új tudományos eredmények elérésére, amelyek meghatározzák a kutatás és fejlesztés nemzetközi kiválóságon és versenyképességen nyugvó jövőjét, és amelyekből új módszerek, eljárások kidolgozása is várható. Egyes pályázati felhívások nemzetközi tudományos együttműködésekbe való bekapcsolódásra is lehetőséget nyújtanak az alapkutatások területén.

A Kutatási Alapréisz keretében 2020. évben elindított Kooperatív Doktori Program célja, hogy a KFI területén tovább bővítse azon munkavállalók létszámát – elsődlegesen az MTMI (matematikai, természettudományi, műszaki és informatikai) területeken –, akik szakmai ismereteiket a legfrissebb tudományos kutatási eredményekkel kívánják gyarapítani, és elkötelezettek tudásuk társadalmi és gazdasági hasznosításában.

A legkiemelkedőbb hazai kutatók számára a nemzetközi élvonalba tartozó kutatások végzését teszi lehetővé az Élvonal – Kutatási Kiválósági Program, amely hazai viszonylatban, a felfedező kutatás területén kiemelkedő összegű támogatást biztosít öt éven keresztül az arra

érdemes kutatócsoportok számára. A program keretében történő kutatástámogatásra az Élvtal – Kutatási Kiválósági Programról szóló 1185/2017 (IV. 10.) Korm. határozatnak megfelelően a 2023. évben 3000,0 millió forint fordítandó az egyéni kutatói kiválósági programok támogatására biztosított forrás terhére.

A kimagasló tudományos teljesítmény ösztönzésére szolgál a jelentős nemzetközi hatású, kiemelkedő eredményeket elért kutatócsoportok két éven keresztül történő támogatása, amelynek fő célja a magyar tudomány nemzetközi láthatóságának növelése a magas színvonalú, kiemelkedő hatású – önálló kutatási eredményeket bemutató – tudományos közlemények ösztönzése révén.

Külön pályázati program – Mecenatúra program – segíti a hazai tudományos kutatói közösség nemzetközi vérkeringésbe való bekapcsolódásának ösztönzését: hazai közfinanszírozású támogatás igénybevételel elért kutatási eredmények nemzetközi tudományos konferencián való bemutatását, hazai rendezésű nemzetközi konferenciák szervezését, a tudomány és innováció eredményeit széles társadalmi rétegek számára közérthetően bemutató/népszerűsítő médiaalkotások elkészítését, valamint tudományos szakkönyvek papír alapú és egyidejűleg nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus megjelentetését.

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (a továbbiakban: NKFI Hivatal) számára kiemelt terület a felsőoktatási intézmények és a kutatóintézetek kiválósági alapú támogatása. Az intézményi szintű, kiválósági alapú támogatások azon egyetemeken, kutatóintézeteken számára szólnak, melyek már eddig is kiváló teljesítményt nyújtottak olyan kutatási tématerületeken, melyek vagy a tudomány, vagy a társadalmi kihívások szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak. Az NKFI Hivatal számára fontos szempont a támogatás során, hogy olyan kutatásokat támogasson, melynek eredményei a társadalom számára közvetlen hasznosulást is jelenthetnek.

Az intézmények kiválóságát ösztönző korábbi programok – a Felsőoktatási Intézményi Kiválósági Program (FIKP) és a Tématerületi Kiválósági Program (TKP) – 2020. évtől integrált támogatási konstrukcióként két – „intézményi kiválóság” és „nemzeti kihívások” – alprogram keretében folytatódott az NKFI Alap finanszírozásában.

A 2022. évben meghirdetésre kerülő Stratégiai K+F műhelyek (SKFM-2022) a felsőoktatási intézmények olyan szellemi műhelyeit támogatja, amelyek kutatási tevékenysége, vagy kreatív értékteremtése a társadalomban tapasztalható konkrét problémák megoldására irányul. A kutatás megvalósítására rendelkezésre álló időtartam minimum 12 hónap, maximum 36 hónap. Az SKFM-2022 keretösszege 8,3 milliárd forint. Támogatói döntés az NKFI Alap 2022. évi programstratégiájának elfogadását követően hozható.

Az Elektronikus Információs szolgáltatás Nemzeti Program finanszírozásával és működtetésével kapcsolatos feladatokról szóló 1079/2012. (III. 28.) Korm. határozatban a kormány a Magyar Tudományos Akadémiát (MTA) jelölte ki az Elektronikus Információs szolgáltatás Nemzeti Program működtetésével kapcsolatos feladatok ellátására. A feladat ellátásához szükséges forrás – összhangban a KFI tv. 13. § (4) bekezdés h) pontjában foglaltakkal – az NKFI Alapból a feladatot ellátó MTA Könyvtár és Információs Központ részére biztosítandó, ennek összege 1950,0 millió forint a 2023. évben is.

2. cím Innovációs Alaprész

Az Innovációs Alaprészből 2023. évben várhatóan a következő programok megvalósítása tervezett:

- Piacvezérelt vállalati KFI támogatása: A vállalkozások KFI tevékenységét támogatja piacépítő termék, technológia, szolgáltatás kifejlesztése érdekében.
- Gyorsítósáv program: A program a gyors növekedésre képes és jelentős hazai hozzáadott értéket felmutató társaságok támogatását célozza.

- Iparjog: A program célja a szellemi tulajdon-védelem eszköztárának tudatos, versenyképességet erősítő, minél szélesebb körű alkalmazásának támogatása.
- Nemzetközi programok: Bilaterális tudományos és technológiai (TÉT) programok és az EU Horizont Európa keretprogramban való hazai részvétel ösztönzése, a kapcsolódó partnerségi programokban való magyar részvétel elősegítése.

A Piacvezérelt vállalati KFI konstrukció a Budapesten megvalósuló projektek támogatására koncentrál, mintegy tükör kiírásként a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (a továbbiakban: GINOP Plusz) keretében meghirdetett pályázat kiegészítéseként.

A Gyorsítósáv program a GINOP Plusz keretéből nem támogatott induló innovatív társaságoknak biztosít innovációs forrást.

Az Iparjog konstrukció az egész ország területéről elérhető kiszámítható támogatást biztosít a hazai szellemi tulajdon-védelemre.

A nemzetközi KFI együttműködések fontos részét alkotják a kétoldalú tudományos és technológiai kapcsolatokon alapuló programok. A kétoldalú tudományos és technológiai kapcsolatok erősítése érdekében az NKFI Hivatal több pályázati konstrukciót is működtet: a kutatói mobilitás, szakembercsere támogatásától kezdődően egészen a közös projektek megvalósításáig.

A két- vagy többoldalú együttműködésekre épülő projekt-alapú pályázati felhívások keretében az ipari alkalmazott kutatások és az innovációs tevékenységek támogatására is lehetőség nyílik.

Az NKFI Hivatal számos pályázati felhívással igyekszik elősegíteni a magyar kutatási szervezetek és vállalkozások sikeres részvételét az EU Horizont Európa programjában és a kapcsolódó közös programokban. A támogatási konstrukciók részben a nemzetközi konzorcialis együttműködések, illetve innovatív kis- és középvállalkozásoknak szóló pályázatok előkészítését célozzák, részben a Horizont Európa partnerségi konstrukcióiban a nemzetközi pályázati felhívásokban nyertes magyar résztvevők projektjeinek finanszírozását biztosítják.

Az NKFI Hivatal pályázati konstrukció keretében támogatja a kutatók hozzáférését a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fórumának listáján szereplő és egyéb jelentős, hazai hozzájárulásból is finanszírozott nemzetközi kutatási infrastruktúrákhoz. A konstrukció elősegíti a nemzetközi kutatási infrastruktúrák hazai állomásainak nemzetközi vérkeringésbe való bekapcsolását is.

3. cím Befizetés a központi költségvetésbe

A tudás-intenzív, nagy hozzáadott értéket teremtő és nemzetgazdasági növekedést ösztönző kutatás-fejlesztési tevékenységek finanszírozásának elősegítése érdekében az NKFI Alapból a központi költségvetésbe, a költségvetési törvény alapján teljesítendő befizetési kötelezettség 56 643,6 millió forint.

4. cím Alapkezelőnek átadott pénzeszköz

Az alapkezelőnek átadott pénzeszköz 2023. évi kiadási előirányzata 2514,3 millió forint összegben került megállapításra.

9. cím Nemzeti Laboratóriumok Alaprész

A 2020. évben elindított Nemzeti Laboratóriumok Program (a továbbiakban: Program) egy többéves, nemzetközi szintű kutatás-fejlesztési eredmények elérését célzó kiemelt kormányzati program, amelynek célja olyan fókuszált hazai csomópontok létrehozása, amelyek összefogják az adott szakterületek legkiválóbb, legkompetensebb hazai szereplőit – egyetemi tudásbázisokat, vállalkozásokat, kutatóintézményeket –, és konstruktív

együttműködésen alapuló dinamikus színteret, termékeny környezetet biztosítanak a koordinált felfedező és kísérleti kutatások számára.

A Program kiemelt hangsúlyt fektet a PhD hallgatók és fiatal kutatók kutatásokban való részvételének biztosítására, ezáltal a kutatói utánpótlás erősítésére. Azonban a Program nem csak a hazai KFI területén kínál perspektívát, hanem a nemzetközi szintű tevékenységek, együttműködések és nemzetközi projektekbe történő bekapcsolódás terén is. A Nemzeti Laboratóriumok lehetőséget teremtenek többek között a kutatói mobilitás elősegítésére és a hazai kutatók nemzetközi elismertségének növelésére.

A Program finanszírozására 2022. évtől a Nemzeti Laboratóriumok Alaprész biztosít forrást. A 2022. évben meghirdetett 2022-2.1.1-NL kódszámú pályázati felhívás keretében nyertes projektek 2. projektévének finanszírozására, a kötelezettségvállalások teljesítésére, a 2023. évben kerül sor. Ezen felül a szegedi ELI-ALPS lézeres kutatóközpont kihasználtságáról és a kihasználtság növelése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1096/2019. (III. 8.) Korm. határozat 6. pontja alapján a Molekuláris Ujjlenyomat Vizsgáló Központ 2023. évi támogatásának biztosítása is innen történik meg.

IV. 2023-ban tervezett költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Költségvetési kiadások	Költségvetési bevételek
Kutatói Alaprész	50 300,0	
Innovációs Alaprész	49 856,5	
Befizetés a központi költségvetésbe	56 643,6	
Alapkezelőnek átadott pénzeszköz	2 514,3	
Nemzeti Laboratóriumok Alaprész	13 448,0	
Innovációs járulék		121 400,0
Egyéb bevételek		1 000,0
Költségvetési támogatás		42 543,6
Összesen:	172 762,4	164 943,6

Az NKFI Alap 2023. évi költségvetési egyenlege - 7818,8 millió forint.

